

HOMOFOBI

En etikuppsats av
Christopher Aquette

INNEHÅLL

1. Introduktion	3
Terminologi	
Metod och Material	
Avgränsning	
2. Homofobins uttryck	5
Mord och pogromer	
Naturliga familjer	
3. Religiös homofobi	8
Romarbrevet	
Sodom och Gomorra	
Reflektion	
4. Sekulär homofobi	13
Det biologiska argumentet	
Värdet av en heterosexuell norm	
Källförteckning	16
Noter	
Litteratur	

1. INTRODUKTION

Detta är en uppsats om homofobi. Trots att det oundvikligt att studera vilka etiska synsätt det finns på homosexualitet har jag valt att fokusera på homofobin. Avsikten med detta fokus är att bryta med den traditionella synen på homosexualitet som ett problem. Jag anser att tiden är mogen att lämna frågan om huruvida det är etiskt försvarbart att älska och ha sex med någon av samma kön. Det är mer intressant att diskutera om det är etiskt försvarbart att nedvärdera denna kärlek och aktivt motarbeta medborgerliga rättigheter för homosexuella personer. Finns det något rimligt argument för att behandla människor olika efter vilket kön deras partners har?

Terminologi

Homofobi är ett otydligt uttryck. Många som är obekanta med det tänker genast på andra fobier, såsom agorafobi (torgskräck) och araknofobi (rädsla för spindlar). Med denna definition är det nog ytterst få som skulle kunna kallas för homofober. Det är trots allt ganska få som svimmar av skräck när de träffar en homosexuell person. Hur absurt det än kan te sig så går det inte att helt utesluta möjligheten att det finns personer som lider av sådan extrem skräck för homosexuella. I en intervju för *World Magazine* (19 december 2006) berättar den nigeriske ärkebiskopen Peter Akinola att han under ett besök i New York faktiskt var nära att svimma då han förstod att han precis skakat hand med en homosexuell man.

Men trots att extrema exempel finns så är inte homofobi en fobi i vanlig bemärkelse. Det är ett begrepp som användas för att beskriva negativa åsikter och attityder gentemot homosexualitet och homosexuella personer. Det är viktigt att här göra klart att det inte handlar om personliga preferenser. Att de allra flesta förmodligen aldrig skulle kunna tänka sig att själva ha sex med någon av samma kön och heller aldrig varit kär i någon av samma kön betyder inte att majoriteten är homofobisk. Det är viktigt att skilja på preferenser och attityder. Eftersom många som faktiskt är homofober försöker förlöjliga begreppet just genom att blanda personliga preferenser med attityder så är det viktigt att vara tydlig. För att förtydliga ger jag några exempel som illustrera skillnaden: att ha en preferens för smala och vältränade kroppar behöver inte betyda att man har en negativ attityd till överviktiga

människor; att alltid förälska sig i personer som tillhör den egna etniska gruppen behöver inte betyda att man föraktar personer med annan etnicitet. Egna preferenser är en sak, attityder och åsikter om andra är något annat.

I denna uppsats ska begreppet homofobi förstås på samma sätt som exempelvis rasism och sexism gör i diskussioner om etnicitet och kön. Det handlar i alla fall om åsikter och attityder som legitimerar diskriminering och särbehandling av människor med en för omständigheterna irrelevant egenskap.

Metod och material

Uppsatsen är att betrakta som en metastudie. Jag gör inte anspråk på att ha funnit nya fakta utan presenterar och reflekterar enbart omkring texter skrivna av andra. Den främst källan är den amerikanske filosofen John Corvinos antologi *Same Sex: Debating the Ethics, Science, and Culture of Homosexuality* från vilken flertalet av de refererade texterna är hämtade. I så lång utsträckning som möjligt försöker jag ange källmaterialet i den löpande texten. Övrigt material hittas i litteraturlistan.

Avgränsning

Jag har valt att särskilt studera homofobins tydligaste uttryck och några av de vanligaste invändningarna mot homosexualitet och homosexuella personer. För att förstå de homofobiska argumenten har jag ansett det viktigt att försöka beskriva den religiösa kontexten de formats i. Homofobi förekommer även i sekulär sexualetik, men oftast har även denna sina rötter i religiösa föreställningar. I den kultur jag känner bäst är kristendomen så dominerande att jag ansett det rimligt att utgå från denna. Det är de kristna argumenten mot homosexualitet vi i Europa oftast möter och kan relatera till. Man kan lätt tro att den sexualetik som utgår från Gamla testamentet är applicerbar också på judendomen, men faktum är att rabbinsk tolkningstradition avviker från den kristna traditionen på flera avgörande sätt.

2. HOMOFOBINS UTTRYCK

I detta kapitel ger jag par exempel på homofobiska uttryck. I sitt mest extrema uttryck kan homofobi resultera i mord och utrotningsförsök. Vanligare är dock mer sublima uttryck i form av osynliggörande och reduktion. Till det senare hör den vanliga missuppfattningen att homosexuellas krav på lika rättigheter har att göra med sexuell praktik. Jag har flera gånger hört människor säga att de inte ”bryr sig om vad folk gör i sängen” när homosexuellas krav på äktenskap och likabehandling diskuteras. Medvetet eller ej så är detta att reducera homosexuellas krav på en inkluderande familjepolitik till en fråga om sex. Sex är inte oviktigt, men det har mycket lite att göra med sådant som rätt att adoptera barn och möjligheten att gifta sig i kyrkan. Men långt värre är den reduktion som innebär också att man aktivt försöker kränka och förnedra homosexuella personer, exempelvis genom att antyda att de är onaturliga och har ett lägre människovärde än andra.

Mord och pogromer

Den 20 maj 2008 utfärdade Gambias president Yahya Jammeh en varning till landets homosexuella. De hade ett dygn på sig att fly, sedan skulle de tillfångatas och halshuggas. Alla som samarbetade eller upplät sängplats åt en homosexuell person skulle möta samma öde. Utrotningsplanernas syfte är att göra Gambia till ett land för troende.¹

För den som saknar intresse för homosexuellas situation i världen är det tämligen lätt att missa nyheter som denna. De flesta tidningar skriver inte om sådant annat än om planerna verkställs. Men faktum är att homosexuella lever under dödshot i väldigt många länder. Enligt den senaste rapporten från International Lesbian and Gay Association (ILGA) verkställer sju länder dödsstraff medan 76 länder utdömer fängelsestraff.² Detta gäller homosexuella handlingar mellan samtyckande vuxna.

Trots att stater ofta är medskyldiga till förtrycket så är det vanligare med dödligt våld från andra medborgare. Väldigt många heterosexuella män bär på homofobiska värderingar som allt för lätt slår över i grovt våld. Även om länder som Sverige och USA bestraffar homofobiskt våld så finns det många som försvarar förövarnas handlingar. Den som är

homosexuell påstås ofta själv ha provocerat fram reaktionen genom att exempelvis flirta med någon heterosexuell.

I Johan Hiltons reportagebok *No Tears for Queers* beskrivs tre bestialiska mord på homosexuella män. Ett fall handlar om Matthew Shepard som den 7 oktober 1998 blev ihjälslagen av två män i staden Laramie i den amerikanska delstaten Wyoming. Mordet på Shepard blev mycket uppmärksammat i USA och kom att bli föremål för flera böcker, pjäser och filmer. Det som bidrog till att göra mordet känt var de kristna grupper som demonstrerade sitt stöd för förövarna i anslutning till begravningen och den efterföljande rättegången. Fred Phelps från Westboro Baptist Church gjorde sig till talesman för de kristna som menade att Shepard förtjänade att mördas eftersom han var homosexuell.

Fallet Matthew Shepard är känt, och svensk television har sänt flera reportage och minst en av filmerna om hans död. Några filmer har det däremot inte blivit om de andra två fallen som Hilton behandlar i sin bok. Morden på Johan Karlsson i Katrineholm och Josef Ben Meddour i Göteborg är minst lika spektakulära. Kanske beror ointresset på att det handlar om mord i Sverige begångna av tillsynes vanliga svenska män. Det är kanske lättare att förhålla sig till religiös fanatism och ursinnig homofobi om den ges uttryck i ett land långt borta.

Många ledare har haft ambitionen att utrota världens homosexuella. Den som kommit närmast är Hitler.

Den 15 maj 2008 skrev *Jerusalem Post* att Tel Avivs borgmästare Ron Huldai beslutat att staden ska låta bygga ett monument över de homosexuella som dog under Förintelsen.³ Israel blir därmed det första landet utanför Europa att upprätta ett sådant monument. Monumentet kommer att få formen av en rosa triangel, den symbol som nazisterna tvingade homosexuella män att bära på sina kläder. Längst sidorna kommer namnen på offren att skrivas på hebreiska. Artikeln anger att omkring 100 000 homosexuella män föll offer för nazisternas utrotningsförsök. Det är svårt att mäta förnedring, men mycket talar för att nazisterna behandlade homosexuella grymmare än många andra. Detta kan man ana när man läser instruktionerna om att homosexuella skulle behandlas som "försöksdjur" (Bagemihl 1999: 77).

Naturliga familjer

Den 30 april 2008 publicerade Dagens Nyheter en debattartikel av Alf Svensson, kristdemokraternas förra partiledare. Även om Svensson undviker att nämna homosexuella så använder han ett uttryck som blivit allt vanligare i homofobisk argumentation. Han skriver om barns behov av växa upp i en naturlig familj. Just detta att förklara vissa förhållanden som mer naturliga än andra är ett klassiskt sätt att skapa legitimitet åt diskriminerande lagstiftning. Så sent som i mitten på 1960-talet användes exakt samma ”naturlighet” som argument mot att personer med olika hudfärg skulle få gifta sig.

Den 17 maj 2008, drygt två veckor efter Svenssons debattartikel, publicerade den brittiska tidskriften *The Economist* en dödsruna över den nyligen bortgångne Mildred Loving. Hon är tämligen okänd i Sverige, men i USA har hon betytt mycket. Det var Loving som 1967 överklagade förbudet mot så kallade blandäktenskap och vann i den federala Högsta Domstolen. Domen innebar att de femton delstater som fortfarande förbjöd svarta att gifta sig med vita inte längre kunde tillämpa sina lagar. Intressant i sammanhanget är att ett av de främsta argumenten mot att legalisera blandäktenskap var att Gud skapat svarta och vita olika. Det var onaturligt för de två raserna att blandas.

För några dagar sedan, den 16 maj 2008, meddelade Högsta Domstolen i Kalifornien att delstatens grundlag tillät homosexuella att gifta sig. Medan giftassugna homosexuella firade segern på gatorna i San Francisco skrev homofoberna ilska kommentarer och artiklar. I den konservativa nättidningen *World Net Daily* uttalar sig Matt Barber från den kristna organisationen Concerned Women for America.⁵ Han kallar homosexuellas barn för marsvin och menar att domstolen inte längre följer lagen utan agerar politiskt. Att kalla barn med homosexuella föräldrar marsvin är naturligtvis enbart ämnat att såra. Viljan att kränka homosexuella är för övrigt typiskt för många av dagens homofobiska organisationer. Detta gör man bäst i att försöka ignorera. Vad som är principiellt viktigare i Barbers kommentar är att han tycks vara omedveten om att det är det amerikanska domstolsväsendet som givit nästa alla minoritetsgrupper deras medborgerliga rättigheter. Homosexuellas rätt att gifta sig i Kalifornien är således inte unikt i detta avseende. Utan domstolarnas starka ställning som oberoende lagtolkare hade inte Mildred Loving kunnat gifta sig med den man hon älskade. För femtio år sedan ansåg många konservativa kristna att blandäktenskap var ett lika stort hot mot den naturliga familjen som Svensson och Barber tycker att homoäktenskap är idag.

3. RELIGIÖS HOMOFABI

Nästan allt förtryck av homosexuella går att härleda till Bibeln. Två texter som ofta åberopas som bevis för det etiskt förkastliga med homosexualitet är Romarbrevet och berättelsen om Sodoms undergång. Dessa textavsnitt har under många hundra år använts för att legitimera diskriminering och våld riktat mot homosexuella. Även i den aktuella debatten om en könsneutral äktenskapslagstiftning är det dessa texter som kristna motståndare lutar sig mot när de fördömer kärlek mellan personer av samma kön. Det är därför viktigt att förstå vad texterna påstås säga om homosexualitet.

Romarbrevet

Den bibeltext som oftast citeras i syfte att försvara förtryck av homosexuella kommer från första kapitel i aposteln Paulus' brev till församlingen i Rom:

De bytte ut den oförgänglige Gudens härlighet mot bilder av förgängliga människor, av fåglar, fyrfotadjur och kräldjur. Därför lät Gud dem följa sina begär och utlämnade dem åt orenhet, så att de förnedrade sina kroppar med varandra. De bytte ut Guds sanning mot lögnen; de dyrkade och tjänade det skapade i stället för skaparen, som är välsignad i evighet, amen.

Därför utlämnade Gud dem åt förnedrande lidelser. Kvinnorna bytte ut det naturliga umgänget mot ett onaturligt, likaså övergav männen det naturliga umgänget med kvinnorna och upptändes av begär till varandra, så att män bedrev otukt med män. Därmed drog de själva på sig det rätta straffet för sin villfarelse.

Eftersom de föraktade kunskapen om Gud lät han dem hemfalla åt föraktliga tänkesätt så att de gjorde det som inte får göras, uppfyllda av allt slags orättfärdighet, elakhet, själviskhet och ondska, fulla av avund, blodtörst, stridslust, svek och illvilja.

De skvallrar och baktalar. De föraktar Gud. De är fräcka, övermodiga och skrytsamma, uppfinningsrika i det onda, uppstudsiga mot sina föräldrar, tanklösa, trolösa, kärlekslösa, hjärtlösa.

I de flesta fall citeras enbart det andra stycket i citatet ovan. Det ger en mer dramatisk effekt åt budskapet att homosexuella är syndiga människor. Men i sin kontext blir budskapet mer

svårtolkat eftersom det inte är lika självklart att de homosexuella som idag önskar rätten att gifta sig gör detta för att de vänt sanningen ryggen och bytt ut Gud mot bilder av människor och djur. Sanningen är nog den omvända. Många som längtar efter äktenskap gör det för att de söker Guds välsignelse och vill leva ett liv i sanning.

Det är naturligtvis omöjligt för någon att med absolut säkerhet avgöra om Paulus syftar på något som liknar det vi idag kallar homosexualitet eller om han enbart försökt beskriva ett allmänt tillstånd av gudsförnekelse och kaos. Icke desto mindre är hans brev en populär källa för dagens kristna homofober. Inte minst erbjuder Romarbrevet en möjlighet att koppla samman homosexualitet med en lång rad andra egenskaper.

Det råder delade meningar om Paulus kunskaper om homosexualitet och homosexuella personer. I sin bok *Homoerotik* menar teologen Chrys C Caragounis att Paulus var väl insatt i fenomenet homosexualitet och att det därför inte går att bortförklara fördömandet i Romarbrevet (2000: 53-64). I sin bok *Christianity, Social Tolerance, and Homosexuality* delar den amerikanske historikern John Boswell i stort Caragounis' åsikt om Romarbrevet, men menar att Paulus syftar på män och kvinnor som lämnar sina heterosexuella äktenskap för en sexualdrift som är onaturlig för dem (1980: 108-9). Boswells läsning av Paulus avfärdas ofta som en politiskt korrekt nytolkning av dem som likt Caragounis vill försvara en homofobisk tradition, men intressant att notera är att Johannes Chrysostomos redan på 300-talet gjorde samma tolkning (*In Epistolam ad Romanos*; Boswell 1980: 109).

Det kan tycks märkligt att människor för så längesedan skulle ha varit bekanta med homosexuella relationer. Jag tror jag talar för många om jag påstår att vi ofta tänker på tiden som en linje av oavbruten kunskapsförbättring. Frågan om homosexuellas rätt att gifta sig och adoptera barn uppfattas nog ofta som ny och radikal, men faktum är att inget kunde vara mer fel. Att Paulus kände till stabila homosexuella förhållanden är sannolikt om man betänker att flertalet romerska befälhavare var gifta med män såväl som kvinnor. Av de första femton romerska kejsarna var enbart Claudius exklusivt heterosexuell (Boswell 1980: 61). De övriga fjorton hade dokumenterade kärleksrelationer med både män och kvinnor.

Paulus skrev sina brev på grekiska. Han arbetade i den hellenistiska kultursfären. Detta var ett arv från Alexander den Stores tid som härskare över de områden som judarna och de tidiga kristna bodde och verkade i. Av den romerske historikern Quintus Curtius Rufus biografi över

Alexander framgår att han var homosexuell. I ett avsnitt berättas om hur krigarkungens mor oroade sig över sonens ointresse för kvinnor.

Med tanke på detta är det rimligt att Paulus inte bara träffat homosexuella personer utan också förstod skillnaden mellan genuin homosexualitet och tillfälligt sexuellt begär. Kanske var det snarare bisexualitet och otrohet som Paulus reagerade emot. Eller kanske – vilket Boswell föreslår i en bisats – var det inte alls någon sexuell praktik som Paulus fördömde utan den överdrivna egenkärlek som leder människan bort från Gud. När jag som lekman läser Romarbrevet tycker jag mig ana att det är detta Paulus vill varna för. Bildspråket antyder det.

Oavsett hur man läser Romarbrevet så är det oklart om man alls kan dra några etiska slutsatser om homosexualitet utifrån det. Att Romarbrevet kan läsas som att Gud låter straffa de otrogna med homosexuellt begär ger inte i sig legitimitet åt diskriminering av homosexuella.

Sodom och Gomorra

En av de märkligaste berättelserna i Gamla testamentet är den om hur Gud låter förstöra städerna Sodom och Gomorra. Jag återger den i korthet.

Gud har hört klagorop från Sodom, staden där Abrahams bror Lot har slagit sig ner. Stadens synd är stor och Gud har därför bestämt sig för att utplåna den. Abraham ber Gud visa barmhärtighet över de oskyldiga i staden. Gud går med på detta och lovar att han ska pröva staden och skicka två änglar för att hälsa på Lot.

På kvällen kom de två änglarna fram till Sodom. Lot satt vid stadsporten, och när han såg dem reste han sig och gick fram till dem och föll ner och hälsade med ansiktet mot marken. ”Jag är er tjänare”, sade han. ”Ta in hos mig över natten, så får ni tvätta av era fötter, sedan kan ni fortsätta er färd i morgon bitti.” De svarade: ”Nej, vi övernattar här ute.” Men han bad dem så enträget att de till sist följde med honom hem. Där lagade han en festmåltid åt dem och bakade osyrat bröd, och de åt. Men innan de hade gått till sängs kom männen i staden, männen i Sodom, och omringade huset, både unga och gamla, alla utan undantag. De ropade till Lot: ”Var är männen som kom till dig i kväll? Skicka ut dem till oss, vi skall ligga med dem.” Lot gick ut i porten och stängde dörren bakom sig. ”Bröder”, sade han, ”jag ber er, gör inte något så ont. Jag har två döttrar som ännu är orörda. Låt mig skicka ut dem till er, så kan ni göra med dem vad ni vill, bara ni inte gör något mot dessa män som har fått en tillflykt under mitt tak.” Men de ropade: ”Ur

vägen med dig! Här kommer en främling och bor hos oss, och så gör han sig till domare över oss! Nu skall vi hantera dig värre än dem.” Och de trängde sig in på Lot och rusade fram för att slå in dörren. Då sträckte gästerna ut sina händer och drog in Lot i huset och stängde dörren.

Eftersom de gästade änglarna inte hittat någon oskyldig låter Gud bränna Sodom sedan Lot och hans döttrar undkommit.

Denna berättelse är tillsammans med Romarbrevet det vanligaste beviset för att Gud anser att homosexualitet är en synd. I nästan varje debatt om homosexuellas rättigheter åberopas dessa två texter som argument mot att erkänna kärlek mellan människor av samma kön.

I sin essä *Romans 1:26-27 and Biblical Sexuality* (Corvino et al. 1997: 93-104) försvarar Thomas E Schmidt den homofobiska tolkningen av Gamla testamentet. Han menar att det finns en konsekvent sexuaetik som löper genom hela Bibeln. Denna sexuaetik ger att enbart heterosexualiteten är moraliskt riktig. Detta, menar Schmidt, är tydligt då bara den kan förena tre kriterier för korrekt sexualitet: reproduktion, bra sex samt äktenskap. Problemet med Schmidts resonemang är att homosexualitet i sig självt inte utesluter något av detta. Istället är det människor som i olika kulturer valt att behandla homosexuella personer på ett sätt som gjort det omöjligt för dem att bilda familj, ha ett fungerande sexliv och ingå äktenskap. Att göra bristen på erkännande av homosexuellas relationer till ett argument mot att erkänna dessa relationer blir ett ohederligt cirkelresonemang.

Teologen Daniel A Helminiak delar inte Schmidts syn på Bibeln. I förordet till sin essä *The Bible on Homosexuality* jämför han med hur konservativa kristna tidigare försökt legitimera slaveri med samma selektiva läsning av heliga texter. Amerikanska slavägare och rasisterna i Ku Klux Klan citerade ofta kapitel 25 i Tredje Mosebok:

Vill du ha en slav eller slavinna, kan du köpa sådana av folken omkring dig. Ni får också köpa barn till invandrare som är tillfälligt bosatta hos er och sådana i deras familjer som föds i landet. De förblir er egendom, och dem kan ni lämna i arv åt era barn som deras egendom; dem kan ni hålla som slavar för all framtid.

Om berättelsen om Sodom ska läsas bokstavligen utan tolkning som tar hänsyn till kulturell kontext – vad hindrar då någon från att hävda det etiskt riktiga i att köpa och sälja barn och invandrare som slavar? Medger man att den gammaltestamentliga synen på slaveri är etiskt

oförsvarbar bör man kanske vara konsekvent och erkänna möjligheten att detsamma gäller också för dess syn på kärlek mellan personer av samma kön.

Helminiak ger i sin analys av berättelsen om Sodom en ny bild av händelserna som ledde fram till Guds beslut att förstöra staden. Han menar att homosexualiteten är underordnad andra synder som männen i staden (sodomiterna) gjorde sig skyldiga till. Han hänvisar till Hesekiel (16:48-49):

Så sant jag lever, säger Herren Gud, din syster Sodom och hennes döttrar handlade inte lika illa som du och dina döttrar. Detta var din syster Sodoms synd: hon och hennes döttrar kunde leva storslaget, i överflöd och ostörd ro, men de hjälpte inte den som var svag och fattig.

Och till Jesus ord (Matt 10:11-15):

I varje stad eller by ni kommer till skall ni ta reda på vem som är värdig där och stanna hos honom tills ni skall vidare. Stig in i huset med en fridshälsning, och om huset är värdigt skall det få den frid ni önskar det. Men om det inte är värdigt skall den friden vända tillbaka till er. Om man inte tar emot er eller lyssnar till era ord, så lämna det huset eller den staden och skaka bort dess damm från era fötter. Sannerligen, det skall bli lindrigare på domens dag för Sodoms och Gomorras land än för en sådan stad.

Vidare ger Helminiak exempel från *Salomos vishet* som även de pekar mot att Sodoms verkliga synd var dess högmod och ogästfrihet. Så frågan är om inte homosexualiteten är sekundär eller till och med irrelevant för Guds vrede. Oavsett vilket så finns det utrymme för att starkt ifrågasätta homofobernas argument om att Gud dömde männen i Sodom till undergång för att de hade sex med varandra.

Reflektion

Sammantaget är det svårt för mig att se hur någon med säkerhet kan säga något om Bibelns syn på homosexuella relationer. De berättelser som oftast anges som bevis för att Guds fördömande av homosexualitet innehåller otydligheter som gör dem svårtolkade. Jag anser därför inte att de är användbara i en etisk diskussion ens inom kristenheten. De homofobiska argument som helt vilar på Romarbrevet och Moseböckerna bör därför anses vara osunda.

4. SEKULÄR HOMOFOBI

Inte alla homofobiska uttryck är religiösa till sin karaktär, även om de flesta har sitt ursprung i en religiös sexualetik. I modern samhällsdebatt om homosexuellas rättigheter är det svårt att dra tydliga gränser mellan religion och sekulär politik. Det är dock ett faktum att många av de som flitigast argumenterar emot att homosexuella ska få gifta sig och bilda familj har en kristen bakgrund. I Sverige är Kristdemokraterna numera ensamma i riksdagen om att motsätta sig en könsneutral äktenskapslagstiftning. Det finns enskilda ledamöter i de andra partierna som delar kristdemokraternas åsikt i frågan. Med något enstaka undantag har dessa en stark koppling till olika kristna samfund.

I denna del tänker jag se lite närmare på två vanliga argument som kan betecknas som sekulära eftersom de inte direkt anknyter till Bibeln. Dessa argument handlar om kroppens funktion och biologi, samt om samhällets behov av en tydlig heterosexuell norm.

Det biologiska argumentet

Den 1 juni 2007 publicerade Dagens Nyheter en debattartikel med rubriken "Ett biologiskt faktum att homoäktenskap är fel".⁶ Artikeln var skriven av sju borgerliga riksdagsledamöter samt den för detta statsministern Thorbjörn Fälldin. Författarna menade att homosexuella par inte skulle ha rätt att gifta sig med hänvisning till att två personer av samma kön inte kan få barn med varandra. Man menade att äktenskapet ytterst handlar om biologi och fortplantning.

Biologiska argument av detta slag är lika vanliga som förrådiska. För visst har artikelförfattarna rätt när de skriver att homosexuella inte kan få barn utan inblandning av en tredje part. Vad de dock väljer att blunda för är att väldigt många heterosexuella äktenskap inte heller förmår detta. Och det är detta som gör argumentet homofobiskt. De hade sluppit bli kallade homofober om de konsekvent argumenterat för att par som inte kan skaffa barn utan hjälp från utomstående ska nekas möjligheten att ingå äktenskap. Om allt annat ska vara lika, måste såväl ålderdom som infertilitet diskvalificera också heterosexuella par från äktenskap. Men det föreslår inte de åtta debattörerna. Istället är det enbart homosexuella par som ska förvägras äktenskap, och detta alldeles oavsett om paret har barn eller inte.

Att diskriminera alla par som saknar biologisk förmåga att skaffa egna barn är otänkbart för de flesta. Jag vågar påstå att nästan alla tycker det är självklart att också de som adopterar eller använder moderna möjligheter till konstgjord befruktning ska ha samma rättigheter som andra. Anledningen är, tror jag, att de flesta inte primärt tänker på äktenskap som biologi utan som etablerade kärleksrelationer och stabila familjer. Ägg och sperma har mycket lite att göra med hur vi ser på äktenskapet som institution.

Det biologiska argumentet förekommer i olika varianter. Att homosexuella par inte kan skaffa barn utan tredje part är nog den vanligaste, men på andra plats kommer det jag brukar tänka på som pusselargumentet. Helt kort går det ut på att reducera människors kärleksrelationer till ett slags pussel där olika delar ska paras ihop.

I essän *A Reply to Corvino* skriver den amerikanske filosofen David Bradshaw att enbart heterosexuella förhållanden är moraliskt riktiga eftersom endas dessa består av två kroppar passar ihop (Corvino et al. 1997: 25-9). Jag har lite svårt för att ta detta argument på allvar. Visserligen bestrider jag inte det finns en biologisk orsak till att män och kvinnors kroppar passar ihop, men vad Bradshaw och andra tycks ha missat är att även två män eller två kvinnor har möjlighet att känna kroppsliga fulländning. Homosexuella går inte omkring och suktar efter någon kroppsdel de saknar.

Kanske är det för att jag upplever argumentet som vulgärt som jag har så svårt att ta på allvar. Jag nämnder det ändå eftersom det är populärt och vanligt förekommande.

Värdet av en heterosexuell norm

Det finns ett homofobiskt argument som säger att heterosexuella parrelationer måste ges en högre status för att samhället ska överleva. I en essä skriven av den judisk-kristna organisationen Ramsey Colloquium hävdas just detta (Corvino et al. 1997: 62-5). Tanken är att om en homosexuell livsstil blir ett accepterat alternativ till traditionell kärnfamilj kommer samhället att gå under som ett resultat av färre barn, asocialt beteende och instabila familjer. Vi tangerar här Paulus' ord i Romarbrevet: homosexualitet kopplas samman med samhälleligt kaos och en okontrollerad självupptagenhet.

Att betrakta homosexualitet som ett hot mot samhället är inte en ny idé. I dialogen *Lagarna* låter Platon en främling från Aten varna för en situation då homosexualitet blivit norm och samhället hotas.

En variant av detta argument hittar man också hos Immanuel Kant, som i minst två artiklar (161; 180-1) menar att homosexualitet är förkastligt eftersom företeelsen upphöjd till allmän lag skulle betyda mänsklighetens undergång.

Precis som i fallet med det biologiska argumentet så missar försvararna av en allenarådande heterosexuell norm målet då de tar för givet att homosexuella saknar förmåga att fortplanta sig. Mänskligheten skulle inte dö ut även om alla människor plötsligt blev homosexuella. Det skulle visserligen krävas mer planering av föräldrarna för att barnen skulle bli till, men det brukar i andra sammanhang anses vara något positivt.

Tanken att att ökad acceptens för homosexualitet och homosexuella personer på allvar skulle hota heterosexualiteten är trots allt absurd. Lika absurd är Kants resonemang eftersom det förutsätter att homosexualiteten konkurrerar ut heterosexualiteten om de båda ges samma status. Det är lustigt nog ett homofobiskt argument som bygger på en misstro mot styrkan i den sexualitet som är majoritetens.

KÄLLFÖRTECKNING

Noter

1. <<http://www.afrol.com/articles/28990>>
2. <http://ilga.org/map/LGBTI_rights.jpg>
3. <<http://www.jpost.com/servlet/Satellite?cid=1210668642440&pagename=JPost%2FJP%2FArticle%2FShowFull>>
4. <<http://www.latimes.com/news/local/la-me-gaymarriage16-2008may16,0,6182317.story>>
5. <<http://www.WorldNetDaily.com/index.php?fa=PAGE.view&pageId=64357>>
6. <<http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?d=572&a=656299>>

Samtliga hemsidor tillgängliga den 24 maj 2008.

Litteratur

- Bagemihl, Bruce (1999). *Biological Exuberance: Animal Homosexuality and Natural Diversity*. New York: St. Martin's Press.
- Bibeln (1999). Örebro: Libris.
- Boswell, John (1980). *Christianity, Social Tolerance, and Homosexuality*. Chicago: University of Chicago Press.
- Caragounis, Chrys C (2000). *Homoerotik*. Haninge: XP Media.
- Corvino, John (red) (1997). *Same Sex: Debating the Ethics, Science, and Culture of Homosexuality*. Lanham: Rowman & Littlefield.
- Hilton, Johan (2005). *No Tears for Queers*. Stockholm: Atlas.
- Kant, Immanuel (1997). *Lectures on Ethics*. Cambridge: Cambridge University Press.